

Broj: 03-04-1983-2/24
Sarajevo, 30.01.2025. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 31-01-2025			
Org. jed.	Broj	Prik.	Vrijednost
05/1	- 02 -	648	124

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Zastupnički dom

n/p gosp. Ivanu Miličeviću, tajniku

n/p gđi Suadi Halilović, zastupnici ✓

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje

Poštovani,

Sukladno članku 75. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), a u svezi s člankom 116. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br: 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24), u privitku Vam dostavljam akt Federalnog ministarstva trgovine, broj: 01-02-1446/24 od 06. siječnja 2025. godine, koji se odnosi na zastupničko pitanje zastupnice Suade Halilović.

S poštovanjem,

Privitak: kao u tekstu

Broj: 01-02-1446/24
Mostar, 6.1.2025. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
V L A D A
N/r dr. sci. Edita Kalajdžić, tajnik

71000 S A R A J E V O
Ul. Hamdije Čemerlića br. 2

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
V L A D A
S a r a j e v o

PRIMJENO: 29.01.2025			
Organizacija BiH/HR	Klasifikacioni oznaka	Opisni list	Drugi podaci
03-04-1983-2/2024			

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje

Veza: Vaš akt broj: 03-04-1983-2/2024 od 16.12.2024. godine

Poštovana,

U skladu sa člankom 75. stavak 4. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ br. 6/10, 37/10 i 62/10), a povodom zastupničkog pitanja koje je postavila zastupnica Suada Halilović na sjednici Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, u prilogu Vam dostavljamo odgovor na postavljeno zastupničko pitanje. Ujedno molimo da odgovor na postavljeno zastupničko pitanje dostavite zastupnici i Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

MINISTAR
Amir Masičević

Prilog: kao u tekstu

Dostavljeno:

- Naslovu
- Evidenciji
- a/a

Broj: 01-02-1446/24
Mostar, 06.01.2025. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE
ZASTUPNIČKI DOM PARLAMENTA FEDERACIJE BiH
n/r Tajnik Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH
n/r gđa Suade Halilović, zastupnica ✓

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje zastupnice Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Suade Halilović, dostavlja se

Tajnik Vlade Federacije Bosne i Hercegovine je Federalnom ministarstvu trgovine, aktom broj: 03-04-1983-2/2024. godine od 16.12.2024. godine, uputio pitanje Suade Halilović, zastupnice u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH.

Suada Halilović, zastupnica u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, postavila je slijedeće pitanje:

1. Da li je Vlada Federacije BiH provela analizu mogućih ekonomskih efekata koje bi uvođenje carina od strane SAD-a prema EU moglo imati na izvoz iz Federacije BiH? Koji bi sektori izvoza bili najviše pogođeni u tom slučaju?

Federalno ministarstvo trgovine, u skladu sa čl. 11. i 116. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24), u okviru svojih nadležnosti daje sljedeći:

ODGOVOR

Federalno ministarstvo trgovine je, u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave („Službene novine Federacije BiH“, br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 8/06 i 61/06), isključivo nadležno da vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na: trgovinu, funkcioniranje jedinstvenog tržišta, utjecaj gospodarskog sustava i gospodarske politike na tržište roba i usluga, odnose ponude i potražnje, cijene roba i usluga i zaštitu potrošača.

S druge strane, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: MVTEO BiH) nadležno je za: vanjskotrgovinsku politiku i carinsko-tarifnu politiku BiH, pripremanje ugovora, sporazuma i drugih akata iz oblasti ekonomskih odnosa i trgovine sa drugim državama, pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma i drugih akata vezano za obnovu i rekonstrukciju BiH, odnose sa međunarodnim organizacijama i institucijama iz oblasti vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, pripremu i izradu makroekonomskih odnosno strateških

dokumenata iz oblasti ekonomskih odnosa, poslovno okruženje, jedinstven ekonomski prostor, razvoj i promociju poduzetništva, kontrolu prometa roba i usluga koji imaju poseban režim u prometu odnosno u izvozu i uvozu, zaštitu potrošača, konkurenciju i veterinarstvo.

Carinska politika je dakle u skladu sa Ustavom BiH u nadležnosti institucija BiH, odnosno institucija na državnoj razini, i u BiH je uspostavljen jedinstveni carinski sustav, čiji su osnovni elementi utvrđeni Zakonom o carinskoj politici BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 58/2015) koji se primjenjuje na cijeloj teritoriji BiH, a isti je u nadležnosti MVTEO BiH, te ga primjenjuje Uprava za neizravno oporezivanje BiH.

Federalno ministarstvo trgovine u skladu sa navedenim nadležnostima odnosno raspoloživim podacima, nije vršilo analizu vezano za moguće ekonomske efekte koje bi uvođenje carina od strane SAD-a prema EU moglo imati na izvoz iz Federacije BiH, odnosno koji sektori izvoza bi bili najviše pogođeni u tom slučaju.

Međutim, evidentno je da bi najavljene mjere, ukoliko se uopće usvoje, neposredno odnosno posredno imale određen utjecaj i na gospodarstvo BiH. Naime, iako SAD nisu jedno od glavnih izvoznih tržišta za BiH, odnosno Federaciju BiH, i ne pripadaju skupini od deset zemalja u koje BiH najviše izvozi, činjenica je da se izvoz iz BiH u ovu zemlju svake godine povećava. Tako prema podacima Federalnog zavoda za statistiku vrijednost izvoza Federacije BiH u ovu državu iznosi 148.314.000 KM sa tendencijom rasta. Također, prema podacima Vanjskotrgovinske komore BiH primarni izvoz iz BiH u SAD uključuje proizvode iz carinske tarife 93, i to oružje, municiju i njihove dijelove, tarife 94 koja uključuje namještaj, posteljinu, madrace i sl., te tarife 36 koja uključuje eksploziv, protietičke proizvode, šibice, pirofor proizvode.

S obzirom da iz SAD-a najavljuju carine u iznosima od 10 % do 20 % na sve odnosno na određene kategorije proizvoda iz EU, ostaje za vidjeti koliko će se ove izjave realizirati. Naime, u razdoblju od 2017. godine do 2021. godine u kontekstu sličnih najava, uvedene su carine od 25 % na čelik i 10 % na aluminij iz EU, odnosno carinama nisu bili obuhvaćeni svi proizvodi iz EU. Prema tome, i trenutne najave treba promatrati u kontekstu globalnih političkih kretanja, te činjenici da se ipak radi o političkim stavovima koji se nužno ne moraju ostvariti, posebno kada uzmemo u obzir posljedice koje realizacija ovakvih najava može donijeti i za SAD i EU. Naime, u tom u slučaju, za očekivati je i jedinstveni odgovor EU, kao što je bio slučaj u razdoblju uvođenja carina na čelik i aluminij.

Međutim, potrebno je imati na umu i posredan utjecaj uvođenja carina od strane SAD-a prema EU. Naime, glavno izvozno tržište BiH je EU, a uvođenje carina prema EU od strane SAD-a, posebno u određenim granama industrije kao što su primjerice automobilska i metalska, bi moglo proizvesti određene refleksije i na BiH, imajući u vidu strukturu vanjskotrgovinske razmjene između BiH i EU, odnosno utjecaj povećanja carina na smanjenu potražnju za određenim proizvodima iz BiH u EU, povećane troškove proizvodnje, odnosno povećane troškove potrošača.

Kako se statističko istraživanje vanjske trgovine koje provodi Federalni zavod za statistiku zasniva na bazi jedinstvenih carinskih isprava (JCI) koje deklaranti podnose carinarnicama prilikom carinjenja robe, a za prikupljanje i kontrolu JCI je odgovorna Uprava za neizravno oporezivanje BiH, te imajući u vidu jedinstveno carinsko tržište odnosno sustav u BiH, pouzdana analiza svih mogućih ekonomskih efekata u slučaju uvođenja carina od strane SAD-a prema EU se može provesti isključivo na osnovu baze podataka navedene Uprave.

U svakom slučaju, ono što neminovno utječe kako na gospodarstvo BiH tako i ostalih zemalja su najave bilo kakvih trgovinskih ratova i stvaranje nesigurnog gospodarskog ozračja što predstavlja globalnu prepreku širenju poslovanja odnosno investicijama.

Osim toga, u kontekstu trgovačkih odnosa između BiH i SAD-a, ukazujemo da je Generalni sustav preferencija (u daljnjem tekstu: GSP) SAD-a istekao 31. prosinca 2020. godine kako za BiH, tako i za 122 zemlje korisnice ovog programa. GSP program predstavlja sustav u kojem SAD daju jednostrane carinske povlastice razvijenim zemljama i zemljama u razvoju, a navedeni program osiguravao je bescarinski tretman za 3.500 proizvoda iz BiH. Odluku o tome kada će ovaj sustav biti produžen donosi isključivo američki Kongres, kako za BiH, tako i za sve zemlje korisnice programa u paketu. GSP program iako u manjoj mjeri s obzirom na udaljenost i složenost tržišta SAD-a, ipak doprinosi plasiranju proizvoda iz BiH na američko tržište, odnosno na povećanje stope izvoza. Obnavljanje GSP tretmana bi značilo unapređenje ekonomske saradnje, posebno u smislu bolje konkurentnosti i plasmana proizvoda iz BiH na tržište SAD-a. U slučaju obnove navedenog programa, a imajući u vidu da se isti primjenjuje za područje cijele BiH, te da se odnosi na carinski sustav, ključnu ulogu u implementaciji istog kao i u prethodnom periodu imati će MVTEO BiH odnosno UINO BiH.

Konačno, ističemo da će Federalno ministarstvo trgovine u slučaju realizacije navedenih najava SAD-a, a u skladu sa Zakonom o vanjskotrgovinskoj politici („Službeni glasnik BiH“, br. 22/98 i 35/04) kojim je propisano da vanjskotrgovinsku politiku utvrđuju organi BiH u suradnji sa nadležnim organima entiteta, i u okviru svojih nadležnosti definiranim navedenim Zakonom, surađivati sa MVTEO BiH koji u skladu sa istim Zakonom vrši kontrolu nad primjenom ovog Zakona, odnosno nadzor nad izvršavanjem obveza preuzetih međunarodnim bilateralnim i multilateralnim ugovorima, sporazumima i konvencijama.

Dostaviti:

1. Naslovu (2X)
2. U spis
3. a/a

MINISTAR

Amir Hasićević